

Філософія і час — це колізія, яка навряд чи коли-небудь дістане своє однозначне розв'язання. Цілком мають рацію ті, хто вважає філософське мислення незалежним від свого часу і в реакціях «на злобу дня» вбачають не силу, а слабкість філософського розуму. Прагнучи уникнути будь-якої упередженості, філософське мислення дистанціюється від запитів сьогодення. Не менш потужна і протилежна позиція: вона вбачає у філософії справжній «дух епохи» — і не тільки той, що виводить свої письмена «сірим по сірому», підбиваючи підсумки історичних звершень та невдач, а й той, що торує нові шляхи розвитку і сам спонукає людство до звитяги.

Правда, мабуть, полягає в тому, щоб вивести свій урок як із першого, так і з другого судження. Сила філософського дискурсу в тому, щоб зберігати інтелектуальну автономію, не впадаючи в ангажованість пристрастями часу. Але сама ця сила не має залишатися без застосування, і якщо філософія насправді, а не суто декларативно здатна на розуміння, то цілком природно поділитися цим розумінням з іншими, зокрема із сучасниками. Наскільки філософії не личить перетворюватися на ідеологію будь-якого гатунку, настільки ж неприродною виглядає позиція всерозуміння, водночас не здатна нічим конкретним себе оприявити. Ми всі — бажано того чи ні — є учасниками часу, в якому живемо.

У даному числі «Філософської думки» тема часу представлена у двох ракурсах: перший — це подія, що досі триває, подія актуальних суспільних перетворень, розпочатих та уособлюваних Майданом. Другий ракурс — проблематика пам'яті та забуття в культурі, політиці пам'яті. Одне тісно пов'язане з іншим, адже з усього змісту подій залишається лише те, що втримано пам'яттю. В інтелектуальних баталіях зазвичай ламають списи навколо визначення сенсу того, що відбулося і відбувається, гаряче відстоюють ту чи ту інтерпретацію, тоді як, можливо, треба більше опікуватися не тим, як трактувати сьогодні, а тим, як про це будуть пам'ятати завтра. Та, зрештою, будь-яке осмислення подій — це вже пригадування.

Саме поняття «ідеології Майдану» як топ-тема цього випуску часопису — це радше спонука до мислення, ніж визначення предмета. Якою мірою можна взагалі казати про ідеології у контексті Майдану? Як інакше визначити ті умонастрої, які рухали учасниками масових протестів? Однак головне навіть не це. В цій темі найважливіше зберегти та увиразнити прагнення людей — українських громадян — які мужньо і саможертвовно виступили проти вочевидь антинародного режиму. Визначення того, чого хотіли люди, важливе не для подій річної давнини, а для того, що відбувається зараз. Важливе — як імператив для так званої нової влади, яка на сьогодні ще ніяк не оприявила своєї нової якості. Час для висновків ще не прийшов, але вже нині можна констатувати тенденцію: стан справ і поведінка «можновладців» змінюється рівно настільки, наскільки до цього їх змушують самі громадяни, активні дії пересічних людей.

Наступне, перше число вже 2015 року, ми плануємо присвятити також загальній темі — «Війна і суспільство». Разом із тим, звісно, окрім тематичного блоку продовжуватимемо друкувати академічні статті з різних філософських проблем. Серед інших найближчих топ-тем — «Київське філософське коло: XX століття» та «Повернення суб'єкта в сучасній філософії». Закликаємо наших читачів не лише долучатися до дискусій, а й ініціювати теми, важливі для обговорення та дослідження. Не забувайте, що журнал існує для вас і є місцем вашого висловлювання.